

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА РЕКТОРИТЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА ПО ДОГОВОРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, СКЛЮЧЕНИ С МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	<p>Проф. Христина Янчева - ректор на Аграрен университет – Пловдив, проф. Румен Младенов - ректор на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, проф. Пламен Моллов – ректор на Университет по хранителни технологии – Пловдив, Проф. Тони Шекерджијева – Новак – ректор на АМТИИ „Проф. А. Диамандиев“ – Пловдив, проф. д-р Мариана Мурджева – ректор на Медицински университет - Пловдив</p>	<p>1. Избраните ректори до влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (обн. в ДВ, бр. 17/2020 г.) имат сключени трудови договори на длъжност „ректор“, като размерът на възнаграждението е определен от колективните органи на управление на висшето училище. Предлаганата наредба като подзаконов нормативен акт не може да има обратно действие. Предвид горното договорът за управление с тези ректори ще касае основните положения, залегнали в чл. 32, ал. 2 от Закона за висшето образование (ЗВО), но не и възнагражденията.</p> <p>2. Предложеният в чл. 3, ал. 1, т. 1, б. „а“ от проекта на наредбата начин на определяне на основното възнаграждение на ректорите нарушава автономията на висшите училища в Република България и ще доведе до драстично намаление на ректорските заплати. Това от своя страна ще резултира в намаление на възнагражденията на всички управленски и академични длъжности, тъй като възнагражденията на заместник – ректори, декани, професори и други академични длъжности ще останат по – високи от тази на ректора.</p>	<p>Приема се</p> <p>Не се приема</p>	<p>Отразено е в акта</p> <p>Институциите за висше образование се ползват с академична автономия, но дейността им е в полза на обществото, което отделя значителни средства за тяхното развитие. Отчита се необходимост академичната автономия да се съчетае с механизми за институционална отговорност – за постигане на прозрачност, връзка с интересите на обществото и публичен контрол и подкрепа.</p>

			Колкото до размера на ректорското възнаграждение, начина на формирането му е променен. Прогнозните изчисления показват, че възнагражденията на ректорите ще се увеличат.
	<p>3. Средствата за възнаграждение на ректора се изплащат от висшето училище за изпълнение функциите му по чл. 32, ал. 1 от ЗВО, а не само тези, произтичащи от политиката за развитие на висшето училище. Предвид това предлагаме:</p> <p>3.1. Чл. 3, ал. 1, т. 1, буква „а“ от проекта на наредба да придобие следната редакция: „Сума, определена от компетентния колективен орган на висшето училище.“</p> <p>3.2. Чл. 4, ал. 1 следва да придобие следната редакция: „Частта от основното възнаграждения по чл. 3, ал. 1, т. 1, б. „а“ се определя от компетентния колективен орган на висшето училище.“</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложенията, отразени в т.3.1 и т.3.2 не съответства на концепцията, заложена в ЗВО, по отношение на договора за управление.</p>
	<p>4. Предлагаме към чл. 4 да се създаде нова алинея 5 със следния текст: „Средствата за годишното възнаграждение по чл. 3, ал. 1, т. 2 се превеждат от Министерството на образованието и науката по бюджетите на висшите училища и се разпределят на ръководния екип с решение на компетентния колективен орган на управление“.</p> <p>5. Промените в ЗВО (обн. в ДВ, бр. 17/2020 г.) пораждат следните въпроси:</p> <p>5.1. Договорът за управление дори да е приравнен на трудов договор, не е трудов договор. Ще се зачита ли този стаж за стаж на ръководна длъжност, която е с код 11209036 по НПКД и е от Клас 1 „Ръководители“? Считаме, че в договора за управление следва да се предвиди клауза, че периодът за заемане на длъжността „ректор“ се зачита за стаж на ръководна длъжност.</p> <p>5.2. Осигуряване за какви социални рискове ще се извършва по този договор? Считаме, че е редно да е по чл. 4, ал. 1, т. 8 от КСО „лица, упражняващи трудова дейност на изборни длъжности“ (осигуряването е за всички осигурителни рискове), което следва да бъде уредено в договора за управление?</p> <p>5.3. Ректорът ще има ли право на платен годишен отпуск след като сключва облигационен договор? Позоваването на право на отпуск за академична длъжност е неоснователно, тъй като длъжностите и задълженията по тях са</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложенията не съответстват на концепцията, заложена в ЗВО.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси</p>

		различни. В договора за управление следва да бъде уредено правото на ползване на платен годишен отпуск и да не се посочва изричен брой часове, през които лицето ще изпълнява функциите си на ректор.		са уредени в други нормативни актове.
2.	Проф. д-р Славчо Томов, ректор на Медицински университет - Плевен	<p>1. Промените в ЗВО (обн. в ДВ, бр. 17/2020 г.) поражда редица въпроси:</p> <p>1.1. Ще се зачита ли за трудов стаж времето, през което едно лице е заемало длъжността „ректор“, която е с код 11209036 по НПКД и е от Клас 1 „Ръководители“? Академичните длъжности са в Клас 2 „Специалисти“. При условие, че не се зачита за трудов стаж, това означава, че ректорът придобива трудов стаж за времето, през което е ректор само като преподавател. Ръководен опит също не се зачита, което е проблем за доказване на наличието му (например при кандидатстване за работа в държавна администрация не може да се докаже натрупан професионален опит на ръководна длъжност).</p> <p>1.2. Ректорът ще има ли право на платен годишен отпуск след като сключва облигационен договор? Позоваването на право на отпуск за академична длъжност е неоснователно, тъй като длъжностите и задълженията по тях са различни. Ректорът ръководи висшето училище и ползването на отпуск като преподавател не означава автоматично отпуск по договор за управление.</p> <p>1.3. Получаваният доход по договора за управление като какъв ще се посочва при подаване на данъчни декларации и декларации пред КПКОНПИ – доход от трудово възнаграждение или от извънтрудови правоотношения?</p> <p>2. Заложено в чл. 4, ал. 1 възнаграждение в размер 20 на сто от основното месечно възнаграждение на лицето за заеманата от него академична длъжност във висшето училище и в чл. 4, ал. 2 възнаграждение в зависимост от годишния размер на средствата за издръжка на обучението по бюджета на висшето училище формират твърде ниско месечно възнаграждение на ректора, което не отчита обективния факт, че основният труд ще се полага от ректора именно по това правоотношение. За по – голямата част от висшите училища ще се формира възнаграждение от около 1000 лв. на месец, а за някои и по – малко. Такова месечно възнаграждение ще постави ректора в по – неблагоприятно положение спрямо другите лица на ръководни длъжности, което ще доведе до редуциране и на техните заплати.</p> <p>3. Предложено е ниското месечно възнаграждение да се компенсира от допълнителното възнаграждение веднъж в годината. Няма друга длъжност, възнаграждението за която да се формира по този начин. Годишното допълнително възнаграждение зависи от изпълнението на утвърдената политика за развитие на висшето училище. Липсата на ясни критерии и показатели за изпълнението на тази политика създава предпоставки за изначална неяснота и опасност от субективизъм. Необходимо е в политиките за развитие на висшите училища да има междинни стойности за</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	<p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Начинът на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.</p> <p>Отразено е в акта.</p>

изпълнение за всяка година. Към момента там фигурират само текущи и крайни стойности като някои от тях са с „да“, други „в брой“, трети в „проценти“. Без междинни стойности допълнителното възнаграждение на ректорите по чл. 4, ал. 3 няма да може да се определи обективно.

4. Предлагам в чл. 4, ал. 1 процентът да се промени на 60 на сто.

В чл. 4, ал. 2 посочените в таблицата суми да добият следната редакция:

Годишен размер на средствата за издръжка на обучението за текущата година по бюджета на висшето училище	Размер на частта от възнаграждението (в лева)
до 5 млн. лв.	700
от 5 до 10 млн. лв.	750
от 10 до 20 млн. лв.	800
от 20 до 40 млн. лв.	850
от 40 до 60 млн. лв.	900
над 60 млн. лв.	950

Чл. 4, ал. 3 да се редактира по следния начин: При оценка със стойност след десетичната запетая допълнителното възнаграждение се определя като фиксирана сума за съответната пълна оценка, към която се добавя стойността в лева за всяка стотна, както следва:

Стойност на оценката след десетичната запетая	Размер на годишното допълнително възнаграждение (в лева)
Всяка стотна между оценка 1 и 2	60
Всяка стотна между оценка 2 и 3	80
Всяка стотна между оценка 3 и 4	100

Приема се частично.

Начинът на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.

3. Чл.-кор. проф. д.т.н. инж. Христо Белоев - ректор на Русенски университет

1. Промените в ЗВО (обн. в ДВ, бр. 17/2020 г.) поражда редица въпроси:
1.1. Ще се зачита ли за трудов стаж времето, през което едно лице е заемало длъжността „ректор“, която е с код 11209036 по НПКД и е от Клас 1

<p>„Ангел Кънчев“, проф. д-р Евгени Станимиров – ректор на Икономически университет – Варна, проф. д-р Валентин Игнатов – Ректор на Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна, проф. д-р Марияна Божинова – ректор на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, проф. д-р инж. Венцислав Вълчев – ректор на Технически университет – Варна, проф. д-р инж. Илия Железаров – ректор на Технически университет – Габрово, проф. д. и. н. Георги Колев – ректор на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“</p>	<p>„Ръководители“? Академичните длъжности са в Клас 2 „Специалисти“. При условие, че не се зачита за трудов стаж, това означава, че ректорът придобива трудов стаж за времето, през което е ректор само като преподавател. Ръководен опит също не се зачита, което е проблем за доказване на наличието му (например при кандидатстване за работа в държавна администрация не може да се докаже натрупан професионален опит на ръководна длъжност).</p> <p>1.2. Осигуряване за какви социални рискове ще се извършва по този договор? По кой ред в КСО?</p> <p>1.3. Ректорът ще има ли право на платен годишен отпуск след като сключва облигационен договор? Позоваването на право на отпуск за академична длъжност е неоснователно, тъй като длъжностите и задълженията по тях са различни. Ректорът ръководи висшето училище и ползването на отпуск като преподавател не означава автоматично отпуск по договор за управление.</p> <p>1.4. Получаваният доход по договора за управление като какъв ще се посочва при подаване на данъчни декларации и декларации пред КПКОНПИ – доход от трудово възнаграждение или от извънтрудови правоотношения?</p> <p>2. Заложеното в чл. 4, ал. 1 възнаграждение в размер 20 на сто от основното месечно възнаграждение на лицето за заеманата от него академична длъжност във висшето училище и в чл. 4, ал. 2 възнаграждение в зависимост от годишния размер на средствата за издръжка на обучението по бюджета на висшето училище формират твърде ниско месечно възнаграждение на ректора, което не отчита обективния факт, че основният труд ще се полага от ректора именно по това правоотношение.</p> <p>За по – голямата част от висшите училища при средна месечна заплата за професор от 1500 лв. „20 на сто“ ще формират възнаграждение от 300 лв. и при бюджет до 10 млн. лв. – възнаграждение от 350 лв. или общо 650 лв. месечна заплата на ректора.</p> <p>С това месечно възнаграждение няма да може да бъде достигнат максималния осигурителен доход, който към момента е 3000 лв. и е предвидено той да нараства.</p> <p>Такова месечно възнаграждение ще постави ректора в по – неблагоприятно положение спрямо другите лица на ръководни длъжности, което ще доведе до редуциране и на техните заплати.</p> <p>3. Предложено е ниското месечно възнаграждение да се компенсира от допълнителното възнаграждение веднъж в годината. Няма друга длъжност, възнаграждението за която да се формира по този начин.</p> <p>Годишното допълнително възнаграждение зависи от изпълнението на утвърдената политика за развитие на висшето училище. Липсата на ясни критерии и показатели за изпълнението на тази политика създава предпоставки</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	<p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Начинът на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.</p> <p>Отразено е в акта. Добавени са междинни стойности.</p>
---	--	---	--

		за изначална неяснота и опасност от субективизъм. Необходимо е в политиките за развитие на висшите училища да има междинни стойности за изпълнение за всяка година. Към момента там фигурират само текущи и крайни стойности като някои от тях са с „да“, други „в брой“, трети в „проценти“. Без междинни стойности допълнителното възнаграждение на ректорите по чл. 4, ал. 3 няма да може да се определи обективно.		
4.	Съвет на ректорите на висшите училища в Република България	<p>1. В договора за управление да се предвиди текст, съгласно който периодът на заемане на длъжността ректор да се зачита за стаж за заемане на ръководна длъжност.</p> <p>2. В договора за управление да бъде уредено, че осигуряването ще бъде по чл. 4, ал. 1, т. 8 от КСО „лица, упражняващи трудова дейност на изборни длъжности“ (осигуряване за всички осигурителни рискове).</p> <p>3. В договора да се уреди правото на платен годишен отпуск на ректора.</p> <p>4. Да се изясни въпросът получаваният доход по договора за управление като какъв ще се посочва при подаване на данъчни декларации и декларации пред КПКОНПИ – доход от трудово възнаграждение или от извънтрудови правоотношения?</p> <p>5. По отношение на механизма за формиране на месечното възнаграждение на ректора като 20 на сто от основното месечно възнаграждение за заеманата от него академична длъжност, по-добре възнаграждението за длъжността ректор да се обвърже с минималната работна заплата, със средната месечна брутна работна заплата във висшето училище или напр. с основната заплата за академичната длъжност „асистент“.</p> <p>6. По отношение чл. 3, ал. 1, т. 1, б. „б“ и чл.4, ал. 2, свързани с годишния размер на средствата за издръжка на обучението за текущата година – пренебрегват се приходите от такси по чл. 95, ал. 8 от ЗВО (таксите, получени от чуждестранни студенти). Не е редно да се говори за интернационализация като главна цел на стратегията за развитието на висшето образование, а да се стимулират ректорите да привличат единствено студенти с държавна субсидия. В тази връзка текстът на чл. 3, ал. 1, т. 1, б. „б“ да бъде в следния вид: „Сумата от годишния размер на средствата за издръжка на обучението за текущата година по бюджета на висшето училище и таксите за обучение по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“, чл. 21, ал. 2, 3 и 5 и чл. 95, ал. 8 от ЗВО.“</p> <p>7. По отношение на компенсирането на ниското месечно възнаграждение с допълнителното възнаграждение веднъж в годината и обвързването на допълнителното възнаграждение с изпълнението на политиката за развитие е необходимо въвеждане на ясни критерии и показатели в политиките за</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се.</p>	<p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Не е предмет на наредбата. Тези въпроси са уредени в други нормативни актове.</p> <p>Начинът на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.</p> <p>В акта е предвидено ректорите на висшите училища, които през предходната година имат приходи от обучение на чуждестранни студенти по чл. 21, ал. 2от ЗВО в размер на 5 млн. лв. да получават по-голямо основно месечно възнаграждение. Отражено е в акта.</p>

развитие, с оглед обективно определяне на възнаграждението.

Възнаграждението да бъде месечно, а не веднъж годишно.

8. В чл. 4, ал. 1 „20 на сто“ да се замени с „60 на сто“ и той да добие следната редакция:

„Частта от основното възнаграждение по чл. 3, ал. 1, т.1, буква „а“ се определя в размер на 60 на сто от основното месечно възнаграждение на лицето за заеманата от него академична длъжност във висшето училище.“

Чл. 4, ал. 2 да добие следната редакция:

„Частта от основното възнаграждение по чл. 3, ал. 1, т. 1, буква „б“ се определя като фиксирана месечна сума, както следва:

Сумата от годишния размер на средствата за издръжка на обучението за текущата година по бюджета на висшето училище и таксите за обучение по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“, чл. 21, ал. 2, 3 и 5 и чл. 95, ал. 8 от ЗВО	Размер на частта от възнаграждението (в лева)
до 5 млн. лв.	700
от 5 до 10 млн. лв.	800
от 10 до 20 млн. лв.	900
от 20 до 40 млн. лв.	1000
от 40 до 60 млн. лв.	1100
над 60 млн. лв.	1200

9. Чл. 4, ал. 3 да добие следната редакция:

„Допълнителното възнаграждение по чл.3, ал.1, т. 2 е за сметка на бюджета на МОН и се определя въз основа степента на изпълнение на заложените в политиката на висшето училище цели и задачи, както следва:

Обща оценка за изпълнение на заложените в политиката на висшето училище цели и задачи	Размер на годишното допълнително споразумение в лева
---	--

Приема се отчасти

Начинът на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.

Не се приема

Предложението противоречи на чл. 92, ал. 2 от ЗВО.

1	0
2	6000
3	12000
4	24000

При оценка със стойност след десетичната запетая допълнителното възнаграждение се определя като фиксирана сума за съответната пълна оценка, към която се добавя стойността в лева за всяка стотна, както следва:

Стойност на оценката след десетичната запетая	Размер на годишното допълнително възнаграждение (в лева)
Всяка стотна между оценка 1 и 2	60
Всяка стотна между оценка 2 и 3	80
Всяка стотна между оценка 3 и 4	100

5. НБС „ВОН“ - КНСБ

1. Наименованието на акта да не е „Наредба“, а „Общи правила“, тъй като съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗВО начинът за определяне на размера на възнаграждението на ректора по договора за управление се определя по общи правила за всички държавни висши училища, утвърдени от министъра на образованието и науката.

Не се приема

Съгласно чл.25, ал. 4 от Закона за администрацията министрите издават правилници, наредби, инструкции и заповеди. Формулировката „обща правила“ в чл. 92, ал. 2 от ЗВО предполага правила, еднакви за всички висши училища, а не акт с наименование Общи правила.

		<p>2. Възнаграждението да се определя от министъра, но при съгласуване с национално представителните синдикати и да се формира по друг начин.</p> <p>3. Да бъде уреден редът за сключване на договора за управление, както и срокове.</p> <p>4. Процедурата за определяне на начални основни месечни заплати за академичните и ръководни длъжности да се договаря от синдикатите в КТД.</p> <p>5. Допълнителните възнаграждения по чл. 4, ал. 3 да се определят по степен на изпълнение на заложените цели и задачи от Комисия по атестиране на ректори, с участието на министъра на образованието и науката, председателя на Общото събрание на висшето училище, председателя на Контролния съвет, председатели на синдикалните организации от национално представителните синдикати, председателя на Студентския съвет и да са заложен в бюджета на МОН.</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p> <p>Не се приема.</p> <p>Не се приема</p>	<p>Предложението не е в съответствие с чл. 92, ал. 2 от ЗВО.</p> <p>Въпросът е уреден в Закона за висшето образование.</p> <p>Предложението на е предмет на настоящата Наредба.</p> <p>Министърът на образованието и науката като орган, осъществяващ държавната политика в областта на висшето образование, сключва договорите за управление с ректорите на база на предварително утвърдени политики за развитие на всяко висше училище. Допълнителното възнаграждение се определя въз основа степента на постигане на заложените в договора за управление цели.</p>
6.	Проф. д-р Валентин Игнатов, ректор на МУ „Проф. д-р П. Ив. Стоянов“ - Варна	<p>1. Първи вариант: 1.1 В чл. 3, ал. 1, т. 1 да се създаде нова точка „в“ със следния текст: „постъпления от собствени приходи по чл. 90, ал. 1, т. 4 от ЗВО.</p>	Приема се частично.	В акта е предвидено ректорите на висшите училища, които през предходната година имат приходи от обучение на чуждестранни студенти

		<p>1.2. В чл. 4 досегашната ал. 3 става ал. 4, ал.4 става ал. 5, а ал. 3 става със следния текст: „Размерът на възнаграждението по чл. 3, ал. 1, т. 1 б. „в“ се определя с решение на Академичния съвет на висшето училище по предложение на председателя на Общото събрание за всяка календарна година, въз основа на отчетените постъпления за предходната календарна година. Определянето на тази част от възнаграждението по тази точка се извършва не по-късно от 31 март на текущата година за следващите 12 месеца.“</p> <p>2. Втори вариант:</p> <p>2.1. Предлагам текстът на чл. 3, ал. 1, т. 1 да се измени така: „Ректорът получава месечно възнаграждение, определено в договора за управление, сключен с министъра на образованието и науката, в размер на 400 на сто от отчетната средна месечна брутна работна заплата на научно-преподавателския състав във висшето училище“.</p> <p>2.2. Текстът на чл. 4, ал. 1 да бъде формулиран така: „Възнаграждението по чл. 3, ал. 1, т. 1 се определя тримесечно. След приключване на всяко тримесечие се преизчисляват месечните възнаграждения за отчетното тримесечие. Преизчислените възнаграждения се начисляват и изплащат с възнаграждението за последния месец на отчетното тримесечие. През първите два месеца на тримесечието ректорът авансово получава месечното си възнаграждение въз основа на достигнатата средна месечна брутна работна заплата на научно-преподавателския състав за предходното тримесечие.</p> <p>2.3. Чл. 4, ал. 2 да отпадне.</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Приема се по принцип</p> <p>Не се приема.</p> <p>Приема се</p>	<p>по чл. 21, ал. 2от ЗВО в размер на 5 млн. лв. да получават по-голямо основно месечно възнаграждение.</p> <p>Начинът на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.</p> <p>Начина на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.</p> <p>Начина на определяне размера на основното възнаграждение е променен изцяло.</p> <p>Отразено е в акта.</p>
--	--	---	--	---